

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPIANACS LAPJA

XXV. évfolyam, 7640. szám | Csütörtök, 1969. október 9. | 4 oldal, 30 bani

AZ IDŐ SÜRGET!

Teljes lendülettel végezzük az őszi munkákat

Ezekben a napokban mezőgazdasági dolgozók előtt két fontos, halasztást nem tűrő feladat áll: a BETAKARÍTÁS ÉS A VETÉS GYORS BEFEJEZÉSE. Egyes termelőszövetkezetek vezetői és szakemberei jogos bírálatban részesültek, azért, mert még most, amikor pedig nincs mivel érvelni a betakarítás és vetés optimális időszaka ellen, belenyugszanak a napi lassú ütemű munka végzésébe. Van, aki a betakarításról és a vetésről egy napról a másikra halogtatja az őszi betakarítást és a buza vetését is.

Megyei viszonylatban 68 118 hektár kukoricából alig 34 512 hektárt törtek le. Egyáltalán nincs mivel érvelni a gáji, szentlányi, erdőhágyi, komlósi, siklósi, szőlősi és más termelőszövetkezetekben, ahol a lehetőségeikhez mérten kevesebb területen helyezték biztonságba terményeiket. A szőlői egységben a 231 hektár kukoricából alig 100 hektárt takarítottak be. Mar az alacsonyabb fekvésű területeken is törletnek a kukoricát. Ezalatt szemben a több mint 700 termelőszövetkezeti tag közül, alig 200-an dolgoztak a napokban a mezőn.

A vezetőtanácsot, a szakembereket, a helyi párt és néptanácsi szerveket nem terheli felelősség a terén? Vagy behunyott szemmel róják a határt? A vadak, a kártevő madarak, a rágcsálók nap mint nap dézsmálják mind a lóban álló, mind a csomókban heverő kukoricát. Ez pedig megcsontítja a takarmány-alapot és a munkanapszámát járjadékát is. Meddig kell még a termelőszövetkezet vezetőit a terület felzárkóztatására figyelmeztetni? Ott ahol kukorica után buzát vetnek, találják meg a legmegfelelőbb módszereket, hogy a tagságot érdekelték tegyék a munkákat késedelem nélküli elvégzésében is.

Szervezenek nyújtott, vagy éjszakai váltást a fogatok esszerű kihasználására. Használják ki gazdaságosan a kombájnerek szaladót és a megrendelésekre álló más szállító eszközöket. Nem mindegy, hogy mikor kerül a termény a raktárba, a mag a földre. A meteorológiai intézet előrejelzése szerint időváltozásra van kiutalás. Ha a termények sárosan kerülnek a raktárba, penészesedés veszélyeztet. Ez rossz kiattalással az állattenyésztésre, s a tagság sem kaphat jöminőségű terményt a munkanapszámára. Nem beszélve a talajelőkészítés és a vetés minőségéről. A vezető és szakemberek hánvsága, operatívitasuk hiánya nem veszélyeztet a jövő évi kenyert. Epp ezért A HATÁRLEVO IDŐBEN MINDEN GÉPI ESZKÖZT ÉS EMBERT POTENCIÁLTI KIHASZNÁLVA, A VETÉST BE KELL FEJEZNI. A mikellakai, a nagyvárjai, a buzsiak, gáji, a szederhathi, a honcói, a bokszei, a csili termelőszövetkezetekben a buza még 50 százaléka sem jutott a földre. A lejtős, hegyes vidékek termelőszövetkezeiben, a betakarítás az időjárás miatt megkészt. Ez a vetés is hátráltatja. Mivel okoják a lemaradást a sikvidiek? Csakis a rossz munkaszervezés, a rendelkezésre álló gépi eszközök elégtelen kihasználása a lemaradás oka. Megyei viszonylatban a buza 40 százaléka kell még földre juttatni. De kérdezzük, mikor, ha most a joidőben nem használják ki minden munkára alkalmas perct?

Sulyosabb hibákkal is találkozunk. Hanyagságból 10 termelőszövetkezetben még ez előtt két nappal sem biztosították a szükséges vetőmagot 100 százalékban. Megemlítjük, a borosjenői, béli, sugasi, honcói, almás-egresi termelőszövetkezeteket. Meddig várhatnak magukra ezekben az egységek-

ben a szakemberek? Későn küldték a laboratóriumi ellenőrzésre a magpróbákat. Egyesek még nem kapták kézhez a piros minőségi kísérő leveleket sem, persze saját hibájukból. Miért nem érdekelték behatárolni a magok minősége felől legalább telefonon? Masok, mint a csili, sugasi, dieci egységek még maig sem cserélték be a nem megfelelő buza vetőmagot. Megengedhetetlen ez a nem-törődőség elsősorban a szakemberek, másrészt a vezetőség részéről. A jó vetőmag az alapja a jövő évi kenyérnek, de nem mindegy, mikor kerül földre. Szükséget érezzük, hogy a fentemlített egységekben a pártalapszervezetek is elegendő az őszi munkálatokkal kapcsolatos türethetlen állapotot és tegyék meg a szükséges intézkedéseket. A Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság sem hunyhat szemt ilyen alapvető hiányosságok láttán. Megengedhetetlen, hogy egyes „hanyag gazdák” miatt a megye össz-gabonatermése szenvedjen kárt.

Az őszi munkálatok magukba foglalják a takarmány biztosítást is. Vannak egységek ahol egy-két szakember dolgozik és a vezetővel együtt egymásra hárítják a hibákat. Kevésbé, vagy csak kis mértékben foglalkoztatja a téli takarmány biztosítása a bátai, kaplónási, féregyházi és sofronyvai gazdaságokat, ahol a szilaz takarmányok hiányos biztosítása mellett a szilózással is rosszul haladnak. Ahol lemaradás észlelhető szükséges a Mezőgazdasági Főtanács utasításainak betartása a vetést illetően. EZZEL EGYIDŐBEN SÜRGESSÜK MEG A BETAKARÍTÁS ÉS SZILÓZÁS ÜTEMÉT IS. HOGY A LEGRÖVIDEBB IDŐN BELÜL PÓTOLHASSÁK A LEMARADÁST.

SZABÓ GYULA

A sofronyai termelőszövetkezetben

Gazdasági hatékonyság helyett többszázezer lej veszteség

- Befagyasztott pénzösszegek ● Van széna, de... nincs istálló ● A főkönyvelő nem ismeri a reális helyzetet ● Két ember az építőtelepen ● Jogok és kötelezettségek

Igény és követelmény, hogy minden termelőszövetkezetben a beruházásokat gazdaságilag, azaz olyan objektumok építésére fordítsák, amelyek előmozdítják a közös vagyon gyarapodását, s fokozzák a növényi és az állati termelést. Ezen túlmenően igen fontos a beruházási alapok észszerű felhasználása, gazdasági hatékonyságuk fokozása. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, állandóan ellenőrizni kell az épülő objektumok kivitelezését, törekedni kell használatbavételük meggyorsítására is. A gyakorlat azonban azt bizonyítja, hogy a sofronyai mezőgazdasági termelőszövetkezetben ebben az évben is csak igen kis mértékben foglalkoztak — és foglalkoznak jelenleg is — a beruházási alapok felhasználásával, a tervszerűsített gazdasági építkezések kivitelezésével.

Még az elmúlt év végén, amikor az 1969-es esz-

tendő gazdasági-pénzügyi tervet összeállították, amelyet a községi tanács jóvá is hagyott, előirányozták egy sertésfiaztató, egy szarvasmarha és egy sertés hízaloda, egy takarmánykőnyha építését, valamint a szentpáli állattenyésztési telep villamosítását, a szövetkezet székházának a tatarozását és az 1967-ben be nem fejezett tehénistálló átadását. Az építkezésekre 540 000 lej beruházási alapot irányoztak elő.

A napokban arra kerestünk választ: hogyan foglalkozott a sofronyai termelőszövetkezet vezetőisége a beruházási alapok felhasználásával, a tervszerűsített objektumok felépítésének és üzembehelyezésének kérdéseivel?

TEGLÁS PETRU főkönyvelő: — Egyáltalán nem dicsekedhetünk az ez évre tervszerűsített építkezések menetével. Eddig csak a malacfiastatót és a 400 férőhelyes sertéshiz-

laldát adtuk át rendeltetésének. Folyamatban vannak a villamosítási munkálatok a szentpáli részlegen és október végéig befejezzük az elmúlt évről visszamaradt tehénistállót, amit tényleg hízalodára fogunk használni. Nem tudunk dolgozni, mivel nincsenek közműveink és ácsok.

A főkönyvelő kimutatásokban, nyilvánlartásokban kereséssel elmondotta, hogy biztosították meg a megfelelő mennyiségű cementet, téglát és homokot. Ezen építkezési anyagok beszerzésére közel 150 000 lej CSIGYAR ISTVAN

(Folytatása a III. oldalon)

Minisztertanácsi határozatok az új bérezési rendszer kikísérletezésének általánosításáról és a bérek emeléséről a mezőgazdaságban

A Minisztertanács a napokban két határozatban hagyta jóvá — november 1-1 kezdettel — az új bérezési rendszer kikísérletezésének általánosítását és a bérek emelését az állami mezőgazdasági vállalatok, a mezőgazdasági gépezési vállalatok és más állami mezőgazdasági egységek dolgozói, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben működő szakemberek számára.

A határozatnak megfelelően az állami mezőgazdasági egységekben dolgozók fizetését átlag 9 százalékkal emelik: a kifizetések 1967-ben történt emelésével együtt ez összesen 12,6 százalékos átlag-emelkedést jelent.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekben működő szakemberek fizetését átlag 20,6 százalékkal emelik: a kifizetések 1967-ben történt emelésével együtt ez összesen 23,6 százalékos átlag-emelkedést jelent.

Több mint 425 000 mezőgazdasági alkalmazott részesül a fizetés-emelésben: évi jövedelmük mintegy 725 millió lej lesz nagyobb, mint 1967. augusztus 1. előtt.

Az új bérezési rendszer szem előtt tartja a sajátos mezőgazdasági munkaviszonyokat, a rugalmas bérezési formákkal biztosítja a fontos nemzetgazdasági szektor dolgozóinak nagyobb anyagi érdekeltetését abban, hogy mind az állami mezőgazdasági szektor, mind pedig a szövetkezeti szektor jobb hozamokat érjen el gabonából, tejből, húsból, tojásból és más termékekből. Illy módon az állami mezőgazdasági egységek dolgozóinak és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek szakembereinek fizetése szorosabban kapcsolódik saját munkájuk és munkahelyük eredményeikhez.

Az új bérezési rendszer szerint a fizetést a megjelölt termelési feladatok megvalósításának arányában főlösítják.

Tekintettel a mezőgazdaság sajátos viszonyaira — a termelőmün-

ka eredményei csak a mezőgazdasági év végén ismeretesek teljes egészében — a mezőgazdasági dolgozók tarifáris fizetése két részből áll: az egyik részt, amely 80—90 százalékot tesz ki, havonta folyósítják, a másik részt az év végén, a termelési terv megvalósítása arányában.

A farmok dolgozóinak jövedelmét közvetlenül kapcsolódik a farm termelési eredményeivel, s függetlenül a mezőgazdasági vállalat öszszességében elért eredményektől. Így a farmok dolgozói inkább érdekelték abban, hogy minél jobb eredményeket mutassanak fel.

A mezőgazdasági gépezési vállalatok (MGV) dolgozóinak jövedelmét egyrészt a munkálatok értéktérveinek teljesítésétől, másrészt attól függnek, hogy a vállalatok által kiszolgált mezőgazdasági termelőszövetkezetek milyen mértékben valósítják meg a tervezett hozamokat a főbb növényekből. Így érdekelték abban, hogy minél jobb minőségben és idejében végezzék el a munkákat a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben.

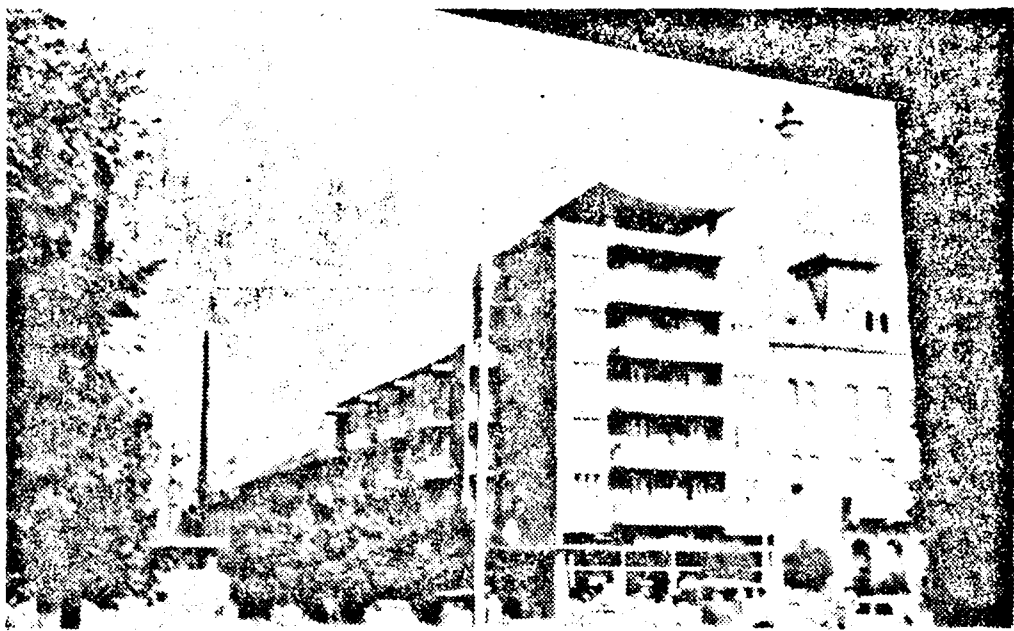
Az állami mezőgazdasági egységek dolgozói a tarifáris fizetésen kívül jutalomban részesülnek az év folyamán kiváló munkájukért nyújtott jutalomban az év végén, a farm nettó jövedelmének, illetve a vállalat tervezett növekedésének teljesítése arányában. A mezőgazdasági gépezési vállalatok dolgozói jutalmat kaphatnak a vállalat jövedelmi tervének teljesítéséért. Jutalmazhatók akkor is, ha a kiszolgált mezőgazdasági termelőszövetkezetek túlszámra jártak az előirányzott termelés a főbb növényekből. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek ebből a célból jutalmazási alapot létesítenek, ami a mezőgazdasági gépezési vállalatok közreműködésével természetesen főbb növényekből a tervfelüli termelés volumenének 20 százalékáig terjedhet; a jutalmazási kvótát, valamint a jutalmak főlösítésének feltételeit a szövetkezetek és a gépezési vállalatok munkaszervezői állapítják meg.

zódéseikben megjelölik.

Az állami mezőgazdasági egységek vonatkozó fizetés-emelési határozat rendelkezéseit tartalmaz, amelyek a mezőgazdasági sajátos körülményeire való tekintettel kibővítik a farmok vagy részlegek vezetőinek hatáskörét az állandó alkalmazottak besorolása, az időnyomlások javadalmazása stb. tekintetében.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekben működő szakemberek javadalmazására vonatkozó határozat ajánlja a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetségének, tegyen javaslatot a mezőgazdasági termelőszövetkezetek vezetőtanácsainak, hogy részesítsék az MTSZ mezőgazdasági szakembereit az élnöknek járó munkanapok értéke 15 százalékának megfelelő jutásban a szövetkezet tervének megvalósításához való hozzájárulásért, a termelési feladatok teljesítése esetén pedig részesítsék őket az élnöknek adott jutójavalmazásnak megfelelő jutásban.

Az új bérezési rendszer bevezetése és az állami mezőgazdasági egységekben működő összes alkalmazottak és termelőszövetkezeti szakemberek fizetésének emelése azoknak a rendelkezéseknek a valóra váltását jelenti, amelyeket a IX. pártkongresszus a dolgozók életszínvonalának emelésére és az RKP Központi Bizottsága 1967. októberi plenáris ülésének határozatai a bérezési rendszer javítására és a fizetésének emelésére jelölték ki. Ez ugyanakkor erőteljes ösztönzés a fontos nemzetgazdasági szektor összes egységei alkalmazottainak számára, hogy hatékonyabban felhasználják a műszaki-anvagi alapot és a munkaerőt a fokozott termelési eredmények és nagyobb jövedelmek elérésére, mind a növényi, mind pedig a zootechnikai szektorban, s így biztosítsák a lakosság ellátási szükségleteinek jobb kielégítését mezőgazdasági élelmiszer termékekkel és az ipar jobb ellátását nyersanyagokkal.

Aradi látkép

Emberi kapcsolatokról — tudományosan

Az utóbbi években egyre szaporodnak a szociológiai kutatások, melyek a közvetlen emberi kapcsolatok mibenlétére, mértékére, szándékukra, érdekükre választ adni. Hazai viszonylatban is több értékes munka született, s az eredmények a kutatások következtetéseit, tanulságait, világosan mutatják, hogy sokkal többről van szó, egyszerű kísérlet-jellegű próbálkozásoknál. A szociológiai, szociometriai felmérések társadalmi hasznosságát és szükségességét ma már senki sem vitatja.

Egy rövid írás keretében reménytelenül próbálkoznék lenné szöveget, melyben problémáikkal foglalkoz-

zik a társadalomkutatás. Nem is lehet keretek közé szorítani a kutatás tárgyát, amely maga a társadalmi élet, számtalan vonatkozással, rendkívül bonyolult kölcsönhatásaival, összefüggéseivel, az égvén vagy kis csoportok viselkedési normáitól a nagyobb tömegek társadalom lélektani, motivációi megvilágításáig. A szociometriai kutatások mindinkább átfogják a társadalmi élet valamennyi területét, az iskolától kezdve a gyárig, üzemi, a munkahelyen addó személyes kapcsolatoktól a szabadidő kihasználásáig, az egyes társadalmi kategóriák érdeklődési körétől a munkaszervezés kér-

déseinek tudományos elemzéséig, vezető és beosztott viszonyáig stb. Lázár József és Achim Mihó cikkei (Korunk, 1969. szeptember) néhány megfigyző példával szemléltetik a saját, illetve külföldi szociológusok eredményeinek felhasználásával. Így például a szűkebb csoportok (iroda, munkacsoport, tanfolyam stb.) sajátos társadalmi alakulási folyamatainak, melyek kapcsolatainak milyen jelentősége, kihatása van egy szélesebb közösségre (üzem, kisváros, iskola) életére, munkájára való beilleszkedésre. A vállalatvezetés szempontjából például egyáltalán nem érdektelen, hogy milyen a kis munkacsoportok dol-

gozóinak viszonya, mert ez nagyban befolyásolhatja az összteljesítményt: a tanári munka hatékonysága szempontjából nem közömbös, milyen egy osztály tanulói között meghonosodott légkör, kik azok a diákok, akikre osztálytársaik leginkább hallgatnak, stb. Ilven adatokat sikerrel lehet felhasználni konkrét hibák kiküszöbölésére. A munkahely jobb megszervezésére, a munkafegyelem növelésére stb.

Hazánkban nagyobb termelőegységek, üzemek, intézmények, iskolák már foglalkoznak pszichológusokkal és szociológusokkal, országos szinten folyik a szakkaderek képzése. A valóban tudományos vezetés és munkaszervezés nem nélkülözheti értékes támogatásokat. J. Gy.

Lapunk tartalmából

- Harmadik gongvítés színházainban II. oldal
- Gazdasági kérdések III. oldal
- Ülést tartott francia minisztertanács IV. oldal

AZ ARAGÁZ ELLÁTÁS ARADI

A kapu melletti hirdetőtábláról rosbetűs értesítés: holnapután kezdünk szünetet. Érdekes! Azt eszembe — két éve a blokkban és csak most vettem re egy ilyen fontos dolgot. N is csak azért, mert a napok egyik ismerősöm arra kéri: gessem meg aragáz rendelését, hette villanyvezeték kiindul. N vára lesz mire elkeszül az el. Még azt is hozzáfűzte, hogy nekem könnyű, mert nálunk csopo rendelés alapján cserélik ki az res butellákat és a blokkoktól lonyban részesülnek, mivel n kálványlány. Nem világoztott fel, hogy ennyi is meg van a l rálva. Előfordul — a család rágjai szerint elég gyakran, hogy a meg félít ledűt két élen az ember visszacserele. lenkező esetben várhat a kőrekező transzportig. Nos, minden kintelyemmel latba vetve, telefon tam a lerakatba, megismergettem megrendelést és néhány nap m ismerősöm meg is kapta a vár várt butellát. Mint utólag kider közbejárásom nélkül — pusztán első rendelés alapján — is r kapta volna a tartálót. Néhány alatt ugyanis a lerakathal rész megoldást találtak az objektív hézgek. És hogy tiszta v öntsünk a pohárba, lassuk, m az igazság aragáz ügyben.

Köztudomású, hogy városi nem rendelkezik butella töltődé. Az üres tartályokat az aradi rakat Temesváron cserélt be radon és a környező községek mintegy 10 000 aragáz-igénylő tanak nyilván. Coltan Terentie. Armaei Rosii uton lévő lera főnökének helvettése szerint malis körülmények között ember időben el tudnak la pontosabban a megrendelést kö tő, harmadik-neveedik nar Csakhogv...

— Ha egvszer kiközkenünk a nusból, hetedik, esetleg hónap ig sem tudjuk behozni a lems dást, Augusztusban például a mesvári töltő állomást javított. Ezalatt Bukarestből hozattuk a telálakat, de a szükséges menr ségnek csupán egy harmadát k ték.

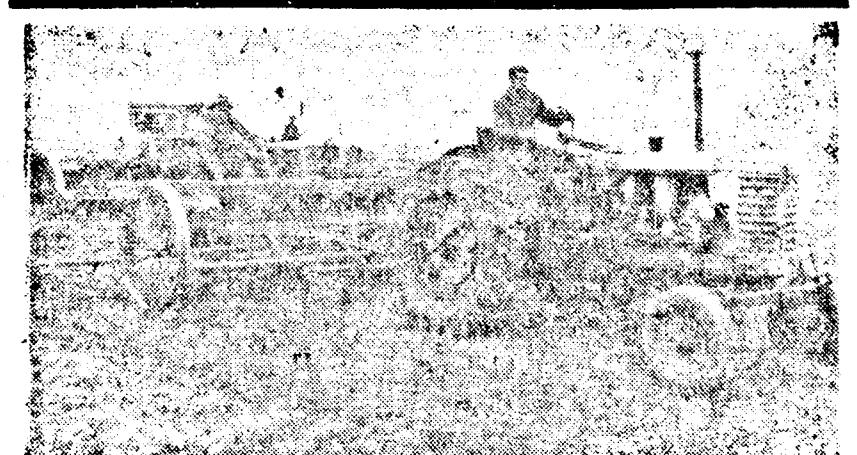
— Miért nem rendeltek Na váradról?

— A fővárosból vonatall, csobb a szállítás, mint a közel bi Váradról autóval. A gazde gossag pedig nálunk is alapv követelmény. Augusztusban r tudtuk száz százalékosan kiel leni az igényléseket. A mult ten pedig két gépkocsink is m rongálódott, ideiglenesen haszn hatatlanná vált. Így a többi a felváltva napi két transzpor végezt. (Arad és Temesvár től). De így sem tudtuk meg ielően ellátni az igénylőket.

— Az iróasztalon kis fizet. Re k mációk. Október 1-én délelőtt, zen telefonáltak upolag, hogy n nem kaptak aragáz: két család Lacului utca 7 szám alól, a C buc 15-ből (szeptember 15-i reu les), az Ineuilui, a Merffy és Clocea utcából, az Eroul ne nscut utcából (a mult hónap óta várják, hogy becsérlejk a bódónjuket).

— Köztük olyanok is vanna, akik közben elváltak szabads PUSKEL PETER

(Folytatása a II. oldalon)

TELJÉBEN A VETÉS (CANCIU MARCEL felvétele)

A vízről meg a szélről beszélgettünk...

A hidrotechnikai iskola két évfolyamán körülbelül négyszáz diák tanul. A holnap technikusai, meteorológusok, hidrológusok. — Az országban ez az egyetlen ilyen technikum — mondja Jankér Sándor igazgató, — diákjaink az ország különböző réseiből jöttek ide. — A felvételin volt elég jelentkező? — Negyven egy helyre. Volt honnan valogatunk s a legjobbakból a legjobb szakembereket akarjuk nevelni.

— Hogyan biztosították itt az iskolában annak a lehetőségét, hogy valóban mesterségüket ki-

tűnően ismerő szakembereket neveljenek?

— Azokon a szekciókon, ahol lehetséges, már iskolai laboratóriumban közelítjük diákjainkat a gyakorlathoz. De ettől függetlenül, valamennyi diákunk első év végén ötétes, másodéves pedig az egész harmadik évhar-madot kitöltő gyakorlaton vesz részt. Tulajdonképpen itt tanulják meg a mesterséget, hiszen itt válik kézzel fogható valósággá mindez, amit az elméleti órákon tanultak. Akar még kérdezn valamit?

— Inkább egy kéresem lenne Eppen szünet van, ha megengedi, kimegyek a diákokkal beszélni.

— Hagyja, majd én idehívatom néhányat közülük.

Pár perc múlva diákokkal van tele a kis iroda. Hirtelenében teszem fel az első kérdést: — Honnan kerültek ide? A válasz legalább hatféle: — Biharból és Konstancaórl, Fehér megyéből, Brassóbol, Ilfovól és Kolozsvárról.

Aztán a mesterségükről beszélgetünk, a vízről és a szélről, Európa meteorológiai térképéről, vizitizáló berendezésekről.

— Hogyan lehet megszeretni ezt a mesterséget? — teszem fel azt a bizonyos újságról rutinkérdést, amely nélkül talán nem is létezik interjú.

— A katonaságnál egy építőtelepen dolgoztam, mint szakasparancsnok — mondja Cocos Emilian. — Ott kaptam kedvet a vízhalózáti berendezések szereléséhez. Miután teszereltem, nem sokat gondolkodtam azon, hova menjek.

— Kolozsvárról a filozófiára felvételiztem, de nem sikerült.

— Mi köze van magának a filozófiának a meteorológiához? — kérdezem hitetlenkedve Platon Cornelie.

— Mindkettő kutatási terület — vádja rá mosolygva.

— És szereti annyira a meteorológiát, mint a filozófiát?

— Már nem is lenne filozófus. A nyári gyakorlatot Kolozsváron és Szamosfalván végeztem. Ott jöttem rá tulajdonképpen, mennyire változatos és érdekes ez a szakma.

— Nagyon sokat számít, hol végezzük a gyakorlatot — vag kőzbe Toader Constantin. — En Gheorghe Gheorghiu-Dej városban végeztem a gyakorlatot, a kombinált vizitizáló berendezéseinel, Olyan miszereket ismer-tem meg és tanultam meg kez-veléseket, amelyekről addig csak hírből hallottam.

— És ha befejezték az iskolát?

— Folytatom tanulmányaimat. Űrmeteorológus akarok lenni — válaszol Suciú Iuliana másodéves meteorológus hallgató.

Azok közül, akikkel beszélgettem, ketten, Suciú Iuliana és Cloara Ileana akar tovább tanulni. A többiek — valamennyien másodévesek — már azon gondolkodnak, milyen építőtelepen vagy kutatóállomáson fognak értékesíteni tudásukat.

ZNOROVSKY ATTILA

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Véget ért a közgyűlés általános vitája

NEW YORK (Agerpres). Véget ért az ENSZ-közgyűlés 24. ülésszakának általános politikai vitája. A keddi plenáris ülésen felszólalt Tunku Abdul Rahman malajziai miniszterelnök, Whabi El Bouri, Líbia kövvel, Mohamed Ibrahim Egal szómáliai miniszterelnök, Jacques Baroum, Csád Köztársaság külügyminisztere, Sahab Al-Ahmad Al-Jaber Al Sabah, Kuwait külügyminisztere, Puja Frigyes, a Magyar Népköztársaság külügyminiszterének első helyettese, Salano Lopez, Paraguay állandó ENSZ-megbízottja és Ould Mou Knass, Mauritánia külügyminisztere. A felszólalók a nemzetközi élet legfontosabb kérdéseivel, főleg a vietnami háborúval, a közel-keleti helyzettel, a kolonializmus maradványainak a felszámolásával és az európai biztonsággal foglalkoztak. A közel-keleti helyzetet illetően mindannyian hangsúlyozták, hogy a rendezés ér-

deken okvetlenül be kell tartani a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatát. Mohamed Ibrahim Egal szómáliai miniszterelnök azt hangoztatta, az ENSZ-nek mindent el kell követnie, hogy az összes idegen csapatokat Dél-Vietnamból, a házában lévő idegen katonai támaszpontokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az új líbiai vezetők nem hosszabbítanak meg egyet sem a támaszpontokra vonatkozó egyezmények közül. Mint mondotta, azok a történelmi körülmények, amelyek szük-

ségessé tették a támaszpontokat, már nem állnak fenn, s a támaszpontok felszámolása csak enyhítheti a nemzetközi légkört. Puja Frigyes külügyminiszter-helyettes elmondta, hogy a Magyar Népköztársaság kormányának nagy figyelmet fordít a világbekezdés fenntartásának kérdéseire, s ezért minden olyan akcióban is részt vesz, amely az európai biztonsági rendszer megerősítését célozza. A magyar küldött konstruktívnak mondta az európai biztonsággal kapcsolatos finn javaslatot. A nemzetközi helyzet pozitív alakulására akkor számíthatunk — hangsúlyozta —, ha felszámoljuk a vietnami és a közel-keleti tüzfészket, ha a fegyverkezési hajszát helyett komolyan hozzáállunk a leszerelés tárgyalásokhoz, ha feladjuk a halogatás taktikáját és megteremtjük Európát és az egész világ biztonságát szolgáló rendszert.

A jogi bizottság folytatja a vitát — Hazánk küldöttének felszólalása —

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli: A közgyűlés jogi bizottsága folytatja a vitát egyik legfontosabb napirendi pontjáról, nevezetesen a nemzetközi kereskedelem jogi ENSZ-bizottság jelentéséről, amely az utóbbi év eleji genfi ülésszakának következtetéseit tartalmazza. A nemzetközi kereskedelem jogi ENSZ-bizottság, amelynek 29 tagállama van (köztük Románia is) arra kapott megbízást, hogy tanulmányozza, módosítsa elő és koordinálja az államok erőfeszítéseit a kereskedelmi ügyek jogi normáinak egybehangyosítása, s a lehetőségek szerint egységesítése érdekében.

Az akció célja elhárítani a nemzetközi kereskedelmet akadályozó, illetve zavaró jogi sorompókat. A közgyűlés jogi bizottsága megvizsgálja a nemzetközi kereskedelem jogi ENSZ-bizottság eredményeit a nemzetközi áruforgalmazás, a nemzetközi döntőbíráskodás és a nemzetközi tengeri áruszállítás szabályozása terén. Gheorghe Secarin román küldött felszólalásában szorgalmazta, hogy a nemzetközi kereskedelem jogi ENSZ-bizottság programjában kanyarogjon megfelelő helyet a fejlődésben lévő országok problémái. Az ENSZ-bizottság tanulmányozza és tárgyalja fel a nemzetközi gazdasági

kapcsolatok szabad fejlődését akadályozó elavult praktikákat és formákat — mondotta. A szabályok kialakításában abból kell kiindulni, számoljunk fel minden olyan, ami megakadályozza vagy súlyosbíthatná a gazdasági aránytalanságokat a világ országai között, mert a nemzetközi kereskedelem jogi csak akkor lehet hathatós, ha megfelel a világ új szerkezeti koordinátáinak. Az e terén fennálló szabályok és intézmények tehát legyenek az — folytatta hazánk képviselője —, hogy az igazság és a méltó nyitottság alapján valósítsák meg az előnyök egyensúlyát, hogy a kereskedelmi kapcsolatok terén ne vegyék semmibe egyes államok érdekeit, szüntessék meg a megkülönböztetéseket és más hasonló praktikákat. A román küldött befejezésül kiemelte, hogy a nemzetközi kereskedelem jogi ENSZ-bizottságnak és az Egyesült Nemzetek Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának (UNCTAD) szoros együttműködés kell működnie. Egyben indítványozta, fejlessék az együttműködést és a tanácskozással az érdekelt kereskedelmi szervezetekkel, hogy a bizottság a következő években a kereskedelem területén sajátosságait és követelményeit.

A szocialista országok békeharcosainak összefüggése

UZSGOROD (Agerpres). Az ukrániai Uzsgorodban több európai szocialista ország békeharcosai baráti összefüggéssel tartanak V. I. Lenin születésének centenáriuma kapcsán. Jelen van Románia Szocialista Köztársaság Orszá-

gos Békevédelmi Bizottságának küldöttsége is, élen Dumitru Dumitrescu akadémikussal, a bizottság büroájának tagjával. Leonvid Bresnyev, az SZKP KB főtitkára üzenetben üdvözölte a találkozó.

Román-olasz kereskedelmi tárgyalás

RÓMA (Agerpres). Riccardo Missasi olasz külkereskedelmi miniszter megbeszélést folytatott Jacob Ionascu román román nagykövettel, M. Petrescuval, az új hosszútávú román-olasz kereskedelmi egyezményt megter-

gáló román küldöttség vezetőjével és Gh. Predescuval, Románia román gazdasági kirendeltségének vezetőjével. A megbeszélésen a két ország gazdasági kapcsolatainak elmélyítésére vonatkozó problémákkal foglalkoztak.

ÜLÉST TARTOTT A FRANCIA MINISZTERTANÁCS

PÁRIZS. — Georges Dascal, az Agerpres tudósítója közli: Szerdán az Elysée Palotában Georges Pompidou francia elnök vezetésével minisztertanácsot tartottak, amelyen az ország 1970. évi általános költségvetését vizsgálták meg. Az ülésen jóváhagyott új költségvetés 159,9 milliárd frank bevételt és 155,8 milliárd frank kiadást irányoz elő.

A költségvetéstervezetet a nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága elé terjesztik megvizsgálás végett, majd október 28-án megvitatják a nemzetgyűlésben.

A francia kormány ülésén Maurice Schumann külügyminiszter tájékoztatta a kormányt legutóbbi algériai látogatásáról.

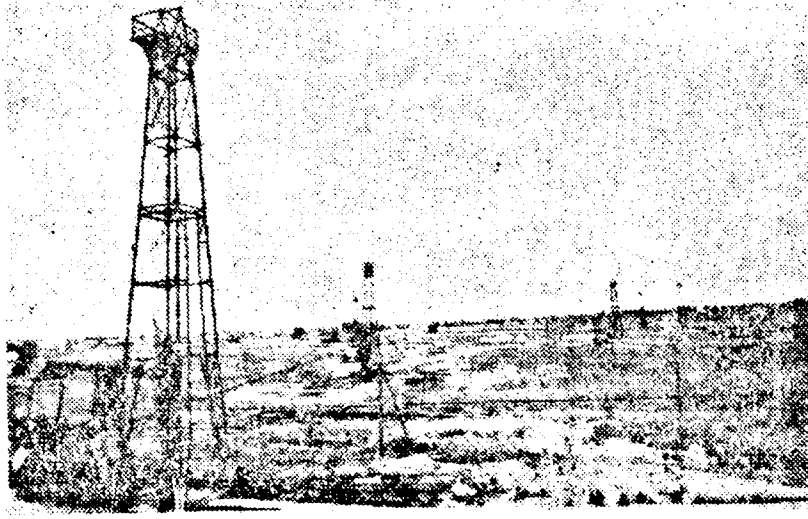
MEGKEZDTE MUNKÁIT A KONZERVATÍV PÁRT KONFERENCIÁJA

Kedden megkezdte munkálatait Brightonban a konzervatív párt 87. évi konferenciája. A munkálatokon 4000 küldött, valamint az észak-írországi unionista párt képviselői vesznek részt. A hagyományos megnyitó ünnepség után a konferencia ráért a napirenden szereplő első kérdések megvitatására.

A konferencia homlokterében Anthony Barbernek, a párt elnökének beszédét állott, amelyben a konzervatívok stratégiai orientációjának ismertetése mellett a társadalmi laburista ellenfeleket, Ervett főleg a konzervatívoknak a közéleti választásokon és az alsóházi pártválasztásokon aratott sikerével támasztotta alá, de ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a konzervatív pártnak minden erejét latba kell vetnie, hogy megnyerje a soron következő általános választásokon a szavazatokért vívott csatát. A konzervatívok egyébként meglehetősen jól felkészültek a választási kampányra, amit az is mutat, hogy az erre a célra gyűjtött alapok már

csaknem kétmillió font sterlinget tesznek ki. Ezt az összeget főleg a pénzügyi, ipari és kereskedelmi cégek adták össze. A delután folyamán az ipari kapcsolatok kérdéséről vizsgálták meg, s főleg szakszervezeteket és a nemhivatalos sztrájkokat tették felelőssé a munkakonfliktusokért. Az elhangzott beszédek közül kiűnt a konzervatív vezetőknek az a szándék, hogy törvényhozási programukba olyan rendelkezéseket iktassanak be, amelyek pénzbírsággal sújtják azokat a szakszervezeteket, amelyeknek tagjai nemhivatalos sztrájkban vesznek részt.

A szerdai ülésen Quintin Hogg, az egyik konzervatív vezető, aki nemrég látogatást tett néhány észak-írországi városban, felvetette az észak-írországi helyzetet is, amely eredetileg nem szerepelt a napirenden. Ismertetve a küldöttekkel személyes megállapításait, s általában támogatta a londoni hatóságok intézkedéseit, beleértve azt is, hogy csapatokat küldtek Belfastba.

ALBAN NK: A közelmúltban feltárt új olajmező.

A hírügynökségek jelentik

A PAP HIRÜGYNÖKSÉG KÖZÖLTTE, hogy a Kiomi Nakatsukazának, a Kanagafuki Chemical Industries Company LTD. konzern elnökének vezetésével japán gazdasági küldöttség érkezett a lengyel fővárosba. A küldöttség a japán-lengyel vegyipari gazdasági és műszaki együttműködés bővítéséről tárgyal a varsói Vegyipari Minisztérium és Külkereskedelmi Minisztérium vezetésével.

A THAIFÖLDI NÉP HANGJA RÁDIOÁLLOMÁS szerint a thaiföldi partizánegységek szeptemberben 65 támadást hajtottak végre 14 tartományban a kormányerők ellen. E támadásokban a partizánok jelentős ember és anyagi veszteséget okoztak a thaiföldi fegyveres erőknek és rendőrségnek.

A PORTO RICO-I RENDŐRSÉG és a Szövetségi Nyomozó Iroda ügynökei letartóztatták 19 diákok, akik tüntetésen tiltakoztak a vietnami behívót megtagadó két Porto Rico-i ifjú elítélés ellen. A hatóságok állítása szerint a letartóztatottaknál löfőgvert találtak.

ANKARABAN HIVATALOSAN

BEJELENTETTÉK, hogy a Fekete-tenger török partján lévő Samsumi és Trabzoni amerikai katonai támaszpontokat rövidesen átadják Törökországnak a júliusban aláírt egyezmény értelmében.

PABLO NERUDA, a neves költő, a legközelebbi chilei elnökválasztások kommunista jelöltje ininterjút adott az El Mercurio című lapnak, s ennek során hangoztatta, választási programjának fő pontja az idegen kezén lévő országok természeti kincseinek azonnali és kármentes nélküli államosítása. „Nem kívánunk kárterítést adni, mert szeretnénk már mindent százszorososan megfizettünk” — hangsúlyozta Neruda.

A DÉL-KOREAI MOOKHO kikötő dokkmunkásai sztrájkba léptek, börtömet és a munkakörülmények javítását követelve. Hasonló akciókat rendeztek a pusani, a wolsani és a samohuki kikötőmunkások.

ZAMBIA FŐVÁROSÁBAN MEGNYÍLT a nemzetgyűlés ülésszaka. A napirenden szerepelt 14 törvénytervezet között van az ország alkotmányának részleges módosítása, a külföldön élő zam-

DÉL-VIETNAM

A hazafias erők Saigon vidékére összpontosítják támadásaikat

SAIGON (Agerpres). Az utóbbi 24 órában a dél-vietnami hazafias erők a Mekong deltájára, különösképpen pedig Saigon vidékére összpontosították támadásaikat. A France Presse tudósítása szerint a hazafiai sereg dáradozása az amerikai-saigoni csapatok 14 megerősített állását lőttek rakétákkal és aknavetőkkel. Az amerikai parancsnokság szóvivője kijelentette, hogy öt támadás jelentős veszteségeket okozott.

B-52-es amerikai repülőgépek újabb támadásokat hajtottak végre Tav Ninh és Phuoc Long területén.

tományban — közli a France Presse tudósítója.

SAGON (Agerpres). A dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány nyilatkozatban leplezte le az amerikai expedíciós hadtestnek és a saigoni csapatoknak a dél-vietnami civil lakosság ellen elkövetett újabb megretörő cselekményeit. A nyilatkozat vázolja a Thu Duc börtönben 1400 nővel szemben alkalmazott embertelen bánásmódot és rámutat, hogy a B-52-es bombázók mérgező vegyszereket dobáltak le sűrűn lakott vidékekre.

WASHINGTON

A „galambok” már készítik vádbeszédüket

Válságba jutott az amerikai elnök viszonya a kongresszussal és a közvéleménnyel a többesével — állapítja meg a France Presse washingtoni tudósítója. Kétféle honpárti fehér házi beiktatása után a republikánus pártvezért nem csak a demokraták, de még saját pártjának liberális szárnya is bírálja. Főként a vietnami kérdésben tanúsított magatartását és a párizsi Vietnam-értekezlet megkezdését róják fel a republikánus kormányra. A „galambok” — írja a France Presse — haladékosan adtak az elnöknek, hogy helyesen döntson ebben a kérdésben. Az ősszel véget ért a „tűzszünet”, s a kongresszus tagok közül sokan azt akarják, hogy az elnök végre feltárja a választási kampány idején ígért béketervet. A realisan gondolkodó képviselők ártalmatlanná akarják tenni a katonákat és a „héjakat”, akik nyomást gyakorolnak az elnökre és fegyveres erővel kívánják rendezni a konfliktust.

politikájáról. A bizottságban túlsúlyban lévő „galambok” már készült vádbeszédüket. A demokraták, akik eddig csínján bántak a bírálattal, mivel figyelembe vették, hogy a mostani helyzetért a felelősséget nem lehet mindjárt a republikánusokra hárítani, óvatosan cselekszenek, hogy megbizonyítsák: az, ami egykor „Johnson háborúja” volt, egy napon „Nixon háborújává” válhat.

A bírálatok enyhítésére az elnök két jelentéktelen csapatviszontást helyezett kilátásba. De ezzel csak azt érte el, hogy a közvélemény még inkább elégedetlenkedik a „deeszkalációval”. A kongresszus tagok közül sokan azt akarják, hogy az elnök végre feltárja a választási kampány idején ígért béketervet. A realisan gondolkodó képviselők ártalmatlanná akarják tenni a katonákat és a „héjakat”, akik nyomást gyakorolnak az elnökre és fegyveres erővel kívánják rendezni a konfliktust.

WASHINGTON (Agerpres).

Harold Hughes és Thomas Eagleton demokrata szenátorok kijelentették, hogy hálaerózi javaslatban fogják követelni a Dél-Vietnamban állomásozó összes amerikai csapatok visszavonását, ha a saigoni kormány 60 napon belül nem hajt végre „fontos reformokat”. A béke helyreállítására. A két szenátor hangsúlyozta, hogy a saigoni rezsim „üzemeli és mestorló politikája lehetetlenné teszi bármilyen tárgyalások bekövet-

Hughes szenátor leszögezte, a határozati javaslat válasz a republikánus képviselőknek arra a kérdésére, hogy 60 nappal halasztás az elnöknek vietnami politikájának bírálatát.

A nagyvilágból

Rómában a talált tárgyak hivatalban egyre több elvesztett holmi hever, anélkül, hogy gazdája jelentkezne érte. A raktházban az esernyők, táskák, személyi iratok fényképezőgépek, kalapok mellett még mankók, sőt koporsók is vannak. Tíz elvesztett tárgy közül alig egyért jelentkezik a tulajdonos. Az idén csaknem 3 300 000 lírát is találtak, de ennek sincs gazdája. Az elvesztett tárgyaknak több mint a fele a közúti járművekben találják.

Christian Barnard professzor, a világhírű szívsebész ismét az általános érdeklődés középpontjába került.

A 46 éves orvos rövidesen feleségül vesz egy bíjós 19 éves lányt. Barba Zoellert. Barnard az idén vált el feleségétől. Aletától, akivel 21 évvel ezertől házasodott meg és két gyermeke van, egy fiú meg egy lány. Deirdre, aki egyidős leendő feleségével.

A St. Moritz-i bíróság kimondta Gunther Sachs nyugatnémet gyáriláros és Brigitte Bardot, az ismert francia filmszínésznő válását.

A házasság, legalábbis látványos három évet tartott. Házasságkötésükkor a gyáriláros Brigitte Bardot-ot tekintette a világ legszebb asszonyának, a színésznő számára pedig férje valóságos „mesebeli herceg” volt. A 34 éves B.B.-nek ez volt a harmadik házassága. Első férje a francia Roger Vadim rendező volt, aki a színésznőt felfedezte, a második pedig Jacques Charrier színész.

A Fortune, az amerikai finansziroklapja nem titkolja aggodalmát a latin-amerikai gazdasági fronton végbemenő legutóbbi események miatt. „Változnak az idők Dél-Amerikában” — állapítja meg keserűséggel a befolyásos lap, utalva a perui kormány az International Petroleum észak-amerikai társasággal szemben fogantatott intézkedéseire, a bolíviai kőolajipar államosításával kapcsolatos vitákra és a chilei kormány arra a szándékára, hogy nagyobb szerepet akar játszani az Anaconda konzorciumnak az ország réztelepeinek kiaknázásában. A Wall Street számára nehezen érthető, ami jelenleg a világ és térségében történik. A Fortune „gazdasági nacionalizmusnak” minősíti egyes latin-amerikai kormányok és népek azon óhaját, hogy teljes mértékben részesüljenek országuk általai kincseiből.

VÁLTOZNAK AZ IDŐK DÉL-AMERIKÁBAN

Mi aggasztja a Fortune-t?

kal nagyobb hasznot hoztak a beruházásoknak, mint azoknak az országoknak, amelyeknek szánták. Egy olyan komoly forrás, mint a The First National City, Bank of New York egyik jelentésében hangsúlyozta, hogy míg a latin-amerikai országok 1965 és 1968 között 1,1 milliárd dollárt kaptak az USA-tól tőkeberuházások formájában, addig ugyanebben az időszokban ezek az országok 5,4 milliárd dollárt utaltak át az USA-ba. Ez 4,3 milliárd dollár negatív egyenleget jelent. Az ENSZ Latin-Amerikai Gazdasági Bizottságának (CEPAL) adatai szerint az észak-amerikai társaságok 1965 és 1967 között fejenként évi egy milliárd dollárt kerestek. Csúspán Brazília 500 millió dollárt kell

fizetnie törlesztések és kamatok címén az országban eszközölt külföldi tőkeberuházások után.

A latin-amerikai kormányok főleg azt kifogásolják a beruházásokkal kapcsolatban, hogy haie

konyságuk rendkívül csekély az illető országok gazdasági fejlődése szempontjából. S valóban az USA tőkéje — amely a Latin-Amerikában eszközölt beruházások 92 százalékát teszi ki — elsősorban az észak-amerikai cégek fiókjai, valamint azon beföldi gazdasági szektorok felé irányul, a-

meltek csak a belső fogyasztás számára termelnek javakat. Ez a helyzet megfosztja az illető országokat attól, a lehetőségtől, hogy garapítsák exportjukat, s egyidejűleg megfelelő devizára tegyenek szert a törlesztések és a kamatok fizetéséhez. Chile például 1959 és 1968 között 350 millió dollárral többet fordított visszafizetésekre, mint amennyit az országba eszközölt beruházások kitétek.

Teljesen érthető tehát a latin-amerikai országoknak az a törekvése, hogy „teljesen átértékeljék” a külföldi beruházásokkal kapcsolatos politikát. Erre a legfőbb megállapításra jutott a latin-amerikai koordinációs különbizottság (CECLA) is, amely hangoztatta, újabb módszereket kell bevezetni a külföldi tőkennyújtás és felhasználás terén, hogy az eddigieknél jobban figyelembe vegyék a kon-

tinens államainak érdekeit. Gabriel Valdes chilei külügyminiszter a CECLA megállapítását Nixon elé terjesztve hangsúlyozta, hogy Latin-Amerikának olyan iparra van szüksége, amely exporttermékeket is termel, amire eddig nem volt lehetőség az észak-amerikai beruházások által szabott feltételek miatt. Minthogy pedig a Wall Street nem hajlandó figyelembe venni ezeket a követeléseket, Latin-Amerika figyelme egyre inkább a nyugat-európai országok és Japán felé fordul.

Ilyen feltételek között érthető, hogy az USA üzleti körei aggodnak a Rio Grande-től délre fekvő államokk fenntartott gazdasági kapcsolatok további alakulását illetően. Ezt beismeri a Fortune is, amikor megállapítja, hogy a latin-amerikai politikai vezetők „tudományosan megfontoltan” külföldi technikára és tőkére van szükségük, de kitartanak amellett, hogy a külföldi tőkével léteztetett vállalatok tulajdonosai saját honföldjüknél legyenek.

L. RETEGAN